

mindre dukke op igjen i beslægtede Dele af Staten, saa bliver det dobbelt betænkeligt at gjøre en Forandring i Valgretten afhængig af en Beslutning, tagen af Mænd, som, dengang de bleve valgte, ikke stode ligeoverfor deres Vælgere under den særlige Betingelse, enten at opretholde den bestaaende Valgret, eller taale Forandring deri i en forud bekendt Retning. Det er disse Betragtninger, som have ledet Udvalget til at fastholde, og navnlig under nærværende Forhold at fastholde, at Valgret og Valgbarhed og de dermed i Forbindelse staaende Bestemmelser forblive i selve Grundloven, saa at der ikke deri kan skee Forandring, uden gennem Repræsentanter, som, førend de blive valgte, tilligemed Vælgerne forud vide, i hvilken Retning de med Valgretten og Valgbarheden paatænkte Forandringer skulle foregaae. Det er denne Hovedanskuelse, man har fastholdt. Udvalget har i saa Henseende ikke troet at kunne gaae nogen anden og bedre Vej, end at blive staaende ved Grundlovens Bestemmelser. Skulde der kunne findes nogen anden Maade at opnaae Sikkerhed, for at Vælgerne ikke i denne Retning kunde blive overraskede af deres Repræsentanter, saa er jeg overbevist om, at Udvalget vil tage Sagen under en meget nøagtig og fornyet Overveelse. Ved for denne Sags Vedkommende at gaae ind paa Udkastets § 61 istedet for paa den nu bestaaende Grundlovs § 100, vilde Sagen allerede betydeligt lettes. Dette er imidlertid endnu ikke vedtaget, og jeg anfører det kun her, for at vise den ærede Premierminister, der her er tilstede paa Regjeringens Begne, en Vej, der kan betrædes, for at naae det af ham og Regjeringen eftertragede Formaal, hurtigt og sikkert at tilendebringe Forfatningsagen. Videre troer jeg ikke at behøve at gaae ind paa Enkelthederne, idet jeg haaber ved det Anførte tilstrækkeligt at have tydeliggjort ikke blot min, men Udvalgets Hovedanskuelse.

Premierministeren: Den ærede Ordfører har vistnok Ret i, at det omhandlede vigtige Affnit af Udkastet til den nye Grundlov ikke hører til dem, der med Nødvendighed følge af den Forandring i Statens Forhold, hvorom der er skeet Kundgjørelse under 28de

Januar 1852. Men imidlertid er der ikke noget Affnit af Udkastet til den nye Grundlov, med Hensyn til hvilket jeg for min Person har havt større Sikkerhed om, hvad der var det Rette at gjøre, end med Hensyn til dette; thi jeg er ikke alene overbevist om, at en Afgang til, uden de store Vanskeligheder, som under de nærværende Forhold finde Sted, at gjøre en Forandring i Valgsystemet, i og for sig selv er høist hensigtsmæssig og gavnlig, men ogsaa, at den er overeensstemmende med en stor Deel af Befolkningens Dufte (Flere Stemmer: *Nei! Nei!* hvortil Taleren ytrer: *Saadanne Erklæringer anseer jeg ikke for at være af nogen Betydning, jeg troer, at det er bedst, at Sagen roligt undersøges, og det er det, jeg fra min Side ønsker at gjøre*). Jeg skal aldeles ikke her lægge Vægt paa, hvad jeg i en tidligere Periode har udtalt imod det Valgsystem, der blev vedtaget i Grundloven. Nægtet jeg endnu har den fuldkomneste Overbevisning om, at de Forslag, jeg til den Tid gjorde, i og for sig selv vilde have været hensigtsmæssige, saa troer jeg dog, at der efter det Standpunct, hvorpaa Sagen nu staaer, ikke kan være Tale om at gennemføre dem; jeg kunde ikke selv ønske det, fordi de forandrede Forhold gjøre, at det, der dengang kunde være hensigtsmæssigt, og som udentvivl vilde have været, idetmindste efter min Mening burde have været, tilfredsstillende, nu ikke saa let vil være det. Men derimod lægger jeg Vægt paa, at en stor Deel af Landets forstandigste Mænd have erklæret sig for, at Valgsystemet behøver Forandringer, og at mange af Rigsdagens Medlemmer ogsaa have erklæret sig derfor. Det, som Mange gaae ud fra ved at sætte saa stor Ppris paa Valgloven, nemlig det, at det ved den udsatte Afgang, der er givet til at vælge, virkelig er hele Folket, der tager Beslutning — ligesom det skal være Folket, der ved den af det udnævnte Repræsentation har givet Grundloven —, er Noget, der, som jeg troer, ved nogen Prøvelse bortsfalder, og jeg behøver saa meget mindre at indlade mig paa at bevise Urigtigheden deraf, som baade den ærede Ordfører og den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) med megen Klarhed og Styrke have vist, at det var en